

cpb

De economie van het Geluk

Arnhem
19 april 2007

De economie van het Geluk

Prof. dr. Coen Teulings

Indeling

---

1. “What is the news?”
2. BBP versus nut
3. Absoluut versus relatief inkomen
4. Relaties en werkloosheid
5. **Niet-Rationaliteit**: hyperbolic discounting
6. **N-R**: risico vs. verlies aversie
7. **N-R**: divide-the-dollar
8. Verklaring **N-R**: economie en biologie

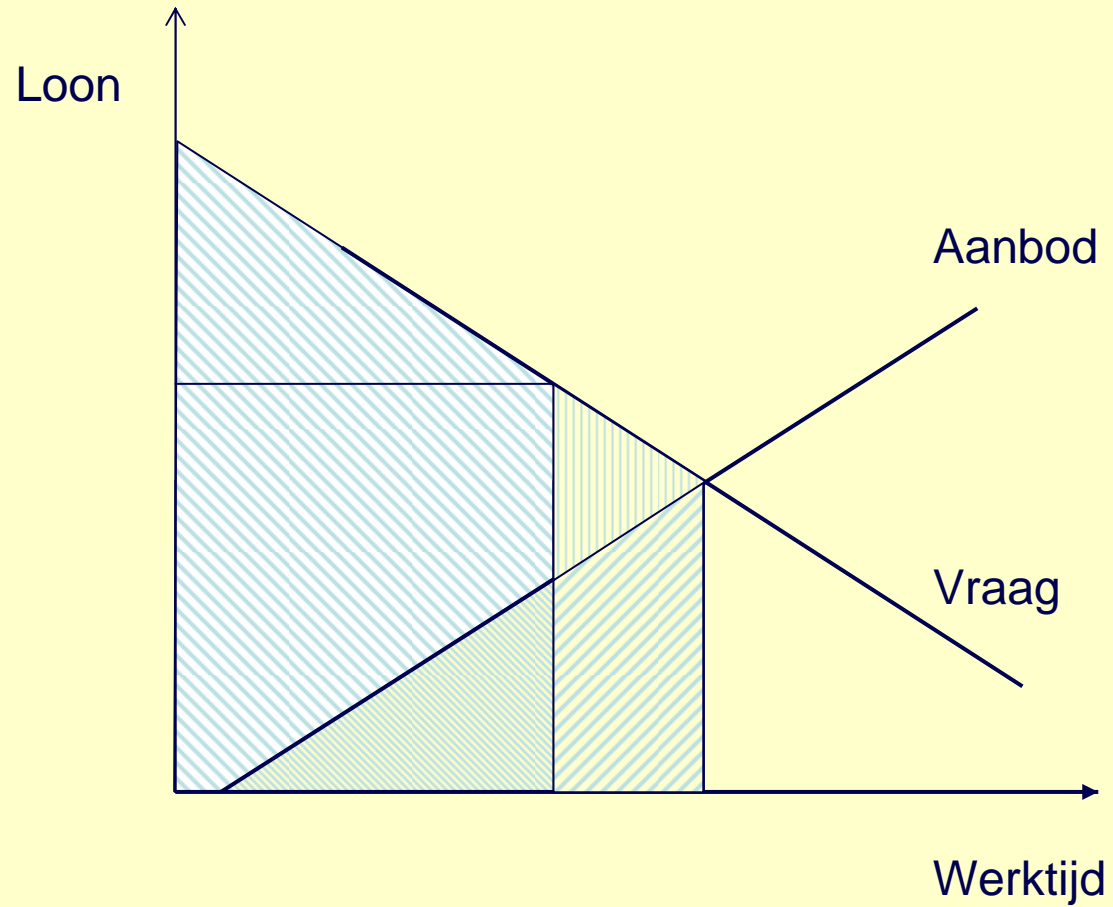
Veel heeft binnen nieuwe programma een plaats

“What is the news?”

- Dat economie over geluk gaat?
  - ▶ Nee, economie ging sinds 1880 over geluk=nut
- Verschil geluk <-> BBP
  - ▶ Nee, BBP was altijd al imperfecte maat
- Wel:
  1. Geluk valt rechtstreeks te meten
    - ▶ Vroeger: theorie van kennelijke voorkeuren
    - ▶ Nu: op schaal 1-10, hoe gelukkig bent u?
    - ▶ Stabiel antwoord, bijv. bloeddruk
  2. Leidt soms tot andere conclusies
    - ▶ Absoluut versus relatief inkomen, werkloosheid, relaties
  3. Niet-rationaliteit
    - ▶ Wij denken niet (altijd), maar zijn automaten

BBP versus nut

BBP versus nut (II)

- Concept 7: welvaart en groei
- BBP is praktisch concept, goede macro benadering
- Niet geschikt voor micro analyse
- Markten = efficient: gaat over nut, niet BBP
- Maximaal BBP = niet efficient
- People-Planet-Profit: slecht didactisch concept

Absoluut versus relatief inkomen

- Positie goederen
- Negatief extern effect:
  - ▶ als jij meer verdient, zijn anderen slechter af
  - ▶ status belangrijk, spoort met Darwin, vinden van partner
- Oplossing:
  - ▶ belasting op inkomen
  - ▶ tegenkracht tegen standaard verstoring belastingheffing

Relaties en werkloosheid

- Relaties belangrijk voor geluk
  - ▶ suggestie: communicatie belangrijk
- Werkloosheid leidt tot ongeluk
  - ▶ suggestie: status en zingeving belangrijk
  - ▶ spoort opnieuw met Darwin

N-R: Hyperbolic discounting

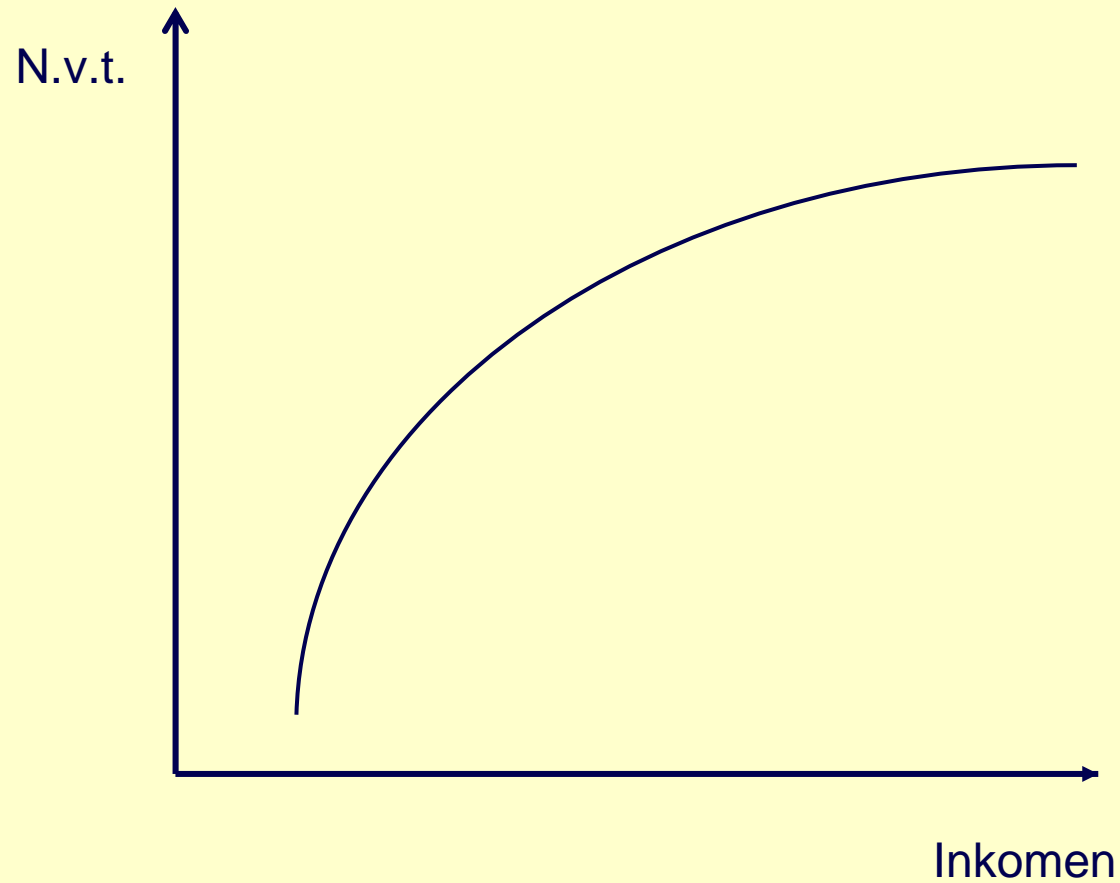
- Vraag 1: 1 appel vandaag, of 2 morgen
- Vraag 2: 1 appel over 365 dagen, of 2 over 366
- Over 365 dagen is vraag 2 vraag 1
- Tijdsinconsistent
- Rationaal voor pensioenfondsen
- Bemoei goederen

N-R: risico vs. verlies aversie

A. Klassiek

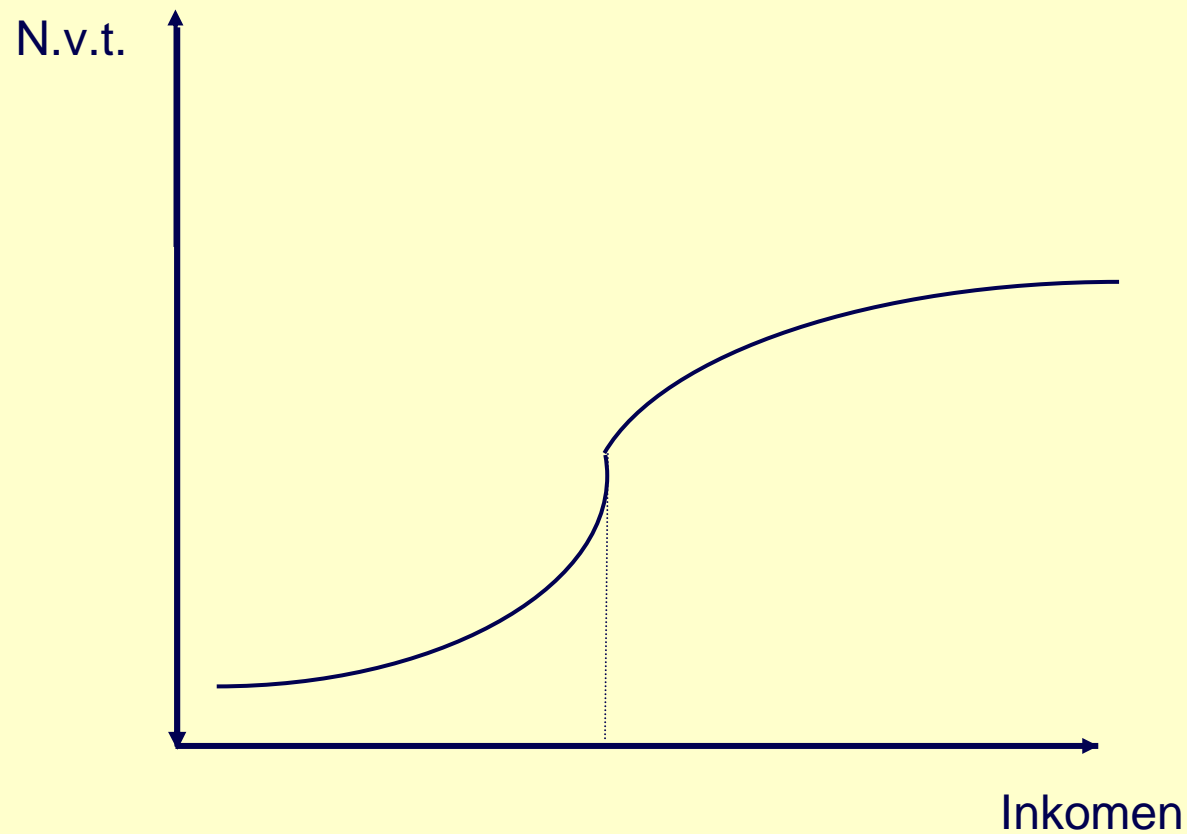

N-R: risico vs. verlies aversie (II)

B. Prospect Theorie

NR: Divide the dollar

- Concept 5: Samenwerken en onderhandel
- Spel:
  - ▶ 100 dollarcent
  - ▶ Speler 1: stelt verdeling voor tussen hem en speler 2
  - ▶ Speler 2: aanvaardt of verwerpt
  - ▶ Bij aanvaarding: verderlingsvoorstel uitgevoerd
  - ▶ Bij verwerping: beide krijgen niks
- Theorie:
  - ▶ Speler 1: 99 cent voor hem, 1 cent voor speler 2
  - ▶ Speler 2 aanvaardt
- Empirie (zelfbinding speler 2):
  - ▶ Speler 1: 60 cent voor hem, 40 cent voor speler 2
  - ▶ Speler 2 verwerpt slechtere voorstellen

Verklaring N-R: economie en biologie

- Rationeel individu vs. voorgeprogrammeerde automaat
- Darwin's vraag:
Waarom wint automaat in evolutie?
- Evolutionaire speltheorie versus nutsmaximalisatie
- Relatie economie-biologie